

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۰۰۹

شنبه ۲۰ خردادماه ۱۳۳۴

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۲۸

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۲۸

صورت مشروح مذاكرات مجلس روزيك شنبه

۱۴ خردادماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) سؤال آقایان اعظم زنکنه و مرآت اسفندیاری راجع بمالکین اراضی مجاورجاده کرج وجواب آقای وزیر دادگستری
- ۳) سؤال آقای شوشتری راجع بصدور اغنام وجواب آقای وزیر کشاورزی
- ۴) سؤال آقای دکتر بیضا راجع بارز محصلین وجواب آقای وزیر فرهنگ
- ۵) سؤال آقای دکتر جزایری راجع بدادگاه شوشتر وجواب آقای وزیر دادگستری
- ۶) بیانات آقای قنات آبادی طبق ماده ۸۷
- ۷) تقدیم يك فقره طرح سه فوریتی بوسیله آقای قنات آبادی
- ۸) تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقایان حمیدبختیار ودکتر شاهکار
- ۹) طرح و عدم تصویب فوریت طرح راجع بانشار مستقیم مذاكرات مجلس از رادیو
- ۱۰) مذاکره درماده ۱۷ گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به مالیات بر ارث
- ۱۱) تعیین موقع دستور جلسه بعدمختم جلسه (مجلس دو ساعت و يك ربع قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید)

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه پیش قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: مسعودی مرتضی حکمت - خرازی - بزرگ ابراهیمی دکتر جزایری - دکتر عمیده - امید سالار دهقان - قوامی - صدرزاده - حائری زاده

سرمه - سهرابیان - احمد فرامرز - محمود ذوالفقاری - مصطفی ذوالفقاری - خلمتبری - بهادری کاشانی - پیراسته - دکتر سعید حکمت امیر تیمور کلالی - عمیدی نوری غائبین بی اجازه - آقایان: خزیمه علم امیر احتشامی - عرب شیبانی - استخر - یارافشار - صارمی - شیبانی - مهندس ظفر عبدالرحمن فرامرز - اریه - پورسرتیب

دیر آمدگان وزود رفتگان با اجازه - آقایان: شوشتری ۱۵ دقیقه - مهندس شاهرخشامی نیمساعت - خاکباز ۴ دقیقه فریدار کی - جلیلود - موسوی - دکتر حمزوی هریک یکساعت

رئیس - نسبت بصورت مجلس پیش نظری نیست؟ آقای کریمی

فادعلی کریمی - قربان يك نامه ایست برای مجلس شورای ملی بامضای چندین نفر از محترمین کرمانشاه راجع بمنع تهیه و استعمال مشروبات الکلی که عیناً تقدیم میکنم

رئیس - بسیار خوب دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد)

صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- سؤال آقایان اعظم

زنکنه و مرآت اسفندیاری

راجع بمالکین اراضی

مجاور جاده کرج و

جواب آقای وزیر دادگستری

رئیس - امروز سؤالات مطرح است آقای اعظم زنکنه و آقای مرآت اسفندیاری هر دو - يك سؤالی از وزارت دادگستری کرده اند - کدام يك از آقایان سؤال را مطرح میکنید؟ (اعظم زنکنه - بنده) بفرمائید

اعظم زنکنه - بنده وجناب آقای مرآت اسفندیاری سؤالی راجع بزمینهای موات راه کرج کرده ایم چون افکار عمومی متوجه این قسمت میباشد توضیح زیادی هم در اطراف این قسمت نداریم فقط از جناب آقای وزیر دادگستری تمنی میکنم طبق سؤال ما جواب بفرمائید

رئیس - آقای وزیر دادگستری بفرمائید

وزیر دادگستری - سؤالات آقایان نمایندگان محترم اعظم زنکنه و مرآت اسفندیاری باین ترتیب است که چه اشخاصی مالک زمینهای بین تهران از کیلومتر ۲ تا

کرج هستند؟ ۲ چه اشخاصی اکنون مالک و یا ثبت اراضی موات از تهران تا شعاع ۴۰ کیلومتر را نموده اند؟ بنده عیناً گزارشی که از طرف اداره کل ثبت اسناد رسیده و قدری هم مفصل است قرائت میکنم که آقایان کاملاروشن بشوند

بطوریکه استحضار دارند چندین سال قبل شهر تهران بعلت قلت جمعیت بوسعت امروزه نبوده ولی پس از اینکه جمعیت شهر رو بترتیب گذاشته و از طرفی در اثر توسعه معابر و خرابیهای دیگر تعدادی خانه های مسکونی از بین رفته احتیاج به تهیه مسکن اهالی را وادار کرده است از اراضی قراء اطراف شهر که در آن زمان عبارت از جمشید آباد و بهجت آباد و امجدیه و حشمتیه و هشت آباد و ممتیه و اکبر آباد دولاب و قسمتی از نجف آباد و فرح آباد و طرشت و ناز آباد و باغ صباوچی و بریانک و اکبر آباد و اخیراً نیز عباس آباد و یوسف آباد و امیر آباد بر آنها اضافه شده و امروزه از بعضی آنها فقط اسمی باقی است استفاده نموده و آنها را از صورت املاک مزروعی خارج و تبدیل به شهر و خانه مسکونی میکنند و البته با ضمیمه شدن قراء اطراف شهر تعداد زیادی از قراء دوردست در کنار یا مجاورت شهر قرار گرفته اند و از آنجائیکه هنوز رفع احتیاج نشده است قراء اخیرالذکر نیز در معرض بیع و شری میباشد و البته اگر قراء مزبور دارای مالکین متمول بوده خود را سناً در فروش آنها به قطعات بزرگ و کوچک اقدام کرده اند و باخواهند کرد ولی اگر خرده مالک بوده یا بی اطلاع بوده اند قطعات بزرگی از آن باشخاصی که قدرت مالی داشته اند یکجا فروخته شده و اشخاص اخیراً آنها را به قطعات کوچک با افراد منتقل نموده اند و قطعاتی هم که بنام موات و بایردر اطراف شهر معرفی شده بود - از طرف

رئیس - در دهم دوم بمقامه آقای وزیر کشاورزی و **وزیر کشاورزی -** جناب آقای شوشتری سؤالی فرمودند (د کترومل - اول خلاصه سؤال را بفرمائید) راجع بصندوق انعام از کشور که در سال ۱۳۴۱ هجرت وزیران بنا به پیشنهاد وزارت اقتصاد ملی تصویب نمودند که تعداد شصت هزار رأس گوسفند بتدریج و مدت ۸ ماه بکشور هرستان سعودی فرستاده شود از این لحاظ برای اینکه گشایشی در امر آرزیداشود و همچنین بصادرت مملکت کمک بشود و مرتباً کشور هرستان سعودی تقاضا میکرد این تصویبنامه صادر شد و بموجب آن تصویبنامه تعدادی گوسفند صادر شد این تصویبنامه در یکسال و ششماه پیش منقضی شد و تا آنجائی که بنده اطلاع دارم از آن تاریخ تا حال تصویبنامه ای برای صدور انعام صادر نشده است (احسن)

رئیس - آقای شوشتری بفرمائید **شوشتری -** جوابی که جناب آقای وزیر کشاورزی دادند (انتشار صادقی - بسیار متین بود) راجع باین قسمت همین دلیل بنده است که فرمودند تا یکسال و شش ماه پیش صدور شصت هزار گوسفند طول کشیده این مدت وقت لازم نداشت و این باز کرد این باب را قانعی و قتی که از این راه استفاده کرد دیگر چه جور میشود و او را بر گرداند از این راه مگر اینکه خدای نکرده مرگش بدهد

جناب آقای وزیر کشاورزی من سؤال را بطور اختصار باین نحو کردم اما انتظار داشتم شما که دولتید شما که وزیر هرش مراتب کتب عرض کرد الان و تذکر جناب آقای رئیس مرا وادار کرد که حالا تذکر بدهم سه سال قبل که در آذربایجان آن سرما آمد آن احترام از بین رفت اگر وزارت کشاورزی توجه میداشت و چند ماه پیش ریس تهیه شده بود در موقع بهار از ملوفه از غلف و شت ترکمن و سایر قسمتها برس میشد انک میشد بسته بندی میشد آذربایجان به آن وضع نیافتاد این مرضی که من کردم برای جلوگیری از صدور گوسفند است مادام که بقدر اشباع مملکت تهیه نکرده اند نباید اجازه صدور بدهید حتی خاطر من هست چندی قبل تذکر ای ایجاددم که برای اینکه مملکت اشباع بشود حق آنست که هفته ای دوروز تمام مملکت گوشت خوردن را تریک کنیم و میشو آن حیواناتی که تولید میکنند بعنوان دیگر نکشیم نگذاریم بپرند که می تکثیر بدهیم و زیاد کنیم غرض من جلوگیری از قاجان است تکثیر انعام و احترام است اشباع مملکت است بدهی بدهید من صادرات مملکت آقای وزیر کشاورزی فادراست خراسان ما استعداد دارد که سالی ۱۰ میلیون گوسفند صادر کند از این مملکت من میخواهم به بینم شما چه نقشی دارید چه فکری دارید که این مملکت را از این وضعیت نجات دهید برای اینکه آقایان من باید وظیفه خودم را انجام دهم من جریان را بطوری میبینم که

کاملی از زمینهای موات و بامتر از نه اینکه بفرمایند این ده و آن ده نه اینکه بفرمائید اینجا مشاع بوده و آنجا مشاع نبوده است صورت با اسم کامل بیاورید که همه آقایان استحضار کامل کنند که مالک کیست (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر دادگستری **وزیر دادگستری -** البته بنده اطلاعاتی که بعضی آقایان رساندم اطلاعاتی بود که از اداره ثبت رسیده بود و چیزی نبود که بنده اظهار نظر بکنم ولی برای اراضی موات کسی تقاضای ثبت نکرده است و تقاضای ثبت این عنوان هم از کسی قبول نمیشود جز ازدولت ولی بنده خواستم از آقایان تقاضا کنم که از آنجائی که ما مأموریت داریم که احقاق حق مردم را بکنیم اگر اشخاصی هستند که حقتشان تضییع شده و شکایتی دارند بیاوند شکایت بکنند البته رسیدگی میکنیم (دکتر جزایری - اینها مال دولت است) متأسفانه امیر آباد که متعلق بخود دولت بوده به عنوان اراضی موات آمده تقاضای ثبت کرده بنده عرض میکنم در مورد اراضی مواتی که بوده و اشخاصی آمده اند بعنوان اراضی مزروعی ثبت داده اند و ورقه مالکیت گرفته اند اگر مسلم باشد واقفاً که تجاوز و ظلم بحقوق عمومی شده بنده با اجازه آقایان لایحه ای میآورم که این اشخاص بخصوص را بعنوان کلاه بردار تعقیب کنند آقایان هم موافقت بفرمایند مرض کردم اگر آمدند شکایت کردند (رضائی - تبتش برخلاف قانون بوده است) نه آقا تبتش برخلاف قانون نبوده است عرض کردم بعنوان اراضی موات کسی تقاضای ثبت نکرده است اگر آقایان دیدید رودریاستی ندارد اگر مواردی ارائه فرمودید که تعقیب کرده بودند با مأمورین تبتانی کرده اند بدون معطلی ما آنها را تعقیب میکنم اگر هم مجوزی نداشته باشیم مجوزش را تحصیل میکنیم و آنها را تعقیب میکنیم اما بطور دسته جمعی بعقیده بنده صحیح نیست این صورتی بود که عرض کردم اگر آقایان اطلاع دارند محافظه کاری بفرمایند اهم از اینکه در این مجلس باشد یا در خارج بفرمایند بنده تعقیب میکنم (میر اشرفی - اگر مربوط بخودتان هم باشد قبول دارید؟)

۴- سؤال آقای دکتر بینا راجع بارز محصلین و جواب آقای وزیر فرهنگ

رئیس - آقای دکتر بینا سؤالی فرمودند که در ماه قبل از دولت سابق بوده راجع بارز محصلین و تبعیضاتی که برای پرداخت

ارز آنها اتفاق میافتاد من سؤالی کرده بودم از وزارت فرهنگ متأسفانه جوابی نرسید که ناچار شدم سؤال را در دولت فعلی تجدید کنم جناب آقای وزیر فرهنگ بهتر و شاید بهتر از هر کس بمسئولیت خطیر خود و اهمیت وزارت فرهنگ که تربیت نسل جوان و آینده کشور را به عهده دارد متوجه میباشند (ارباب - اگر چند سال بماند مسلماً اصلاح میفرمائید) بنهایت تأسف باید اذعان نمود در کشور ما اینهمه خرج که برای تأسیسات و ایجاد کارخانجات و غیره میشود صدیک آن صرف تأمین هزینه های تحصیلی دانشجویان در خارج از کشور نمیشود

جناب آقای وزیر فرهنگ این کارخانجات و تأسیسات این مظاهر مادی تمدن کنونی جهان را با صرف دلار و لیره در کترین مدت میتوان تهیه کرد ولی تربیت افراد تحصیل کرده که کثرت تعداد آنان ضامن بقا و استقلال کشور میباشد باین آسانهاو بپرداخت لیره و دلار میسر نیست تمام این تأسیسات و کارخانجات در مقابل فشار تعدی بک حریف نیرومند بیک طرفه اقلین از دست میروند چنانکه در شهریور ۲۰ نمونه آنرا دیدیم ولی آنچه که از فضل و علم و دانش نصیب افراد این مملکت میگردد بآسانی از دست نمیرود بنابراین چنانکه عرض کردم کارخانه و تأسیسات را بایول و در حداقل مدت بامشورت و همکاری مهندسین مشاور مشرف الدوله که مجدداً برای تعریط میلیونها دلار و لیره مشغول تنظیم نقشه های شیطانی است میتوان تهیه نمود ولی بک فرد عادی را با پول و زور و قدرت نمیتوان تربیت کرد زیرا برای تربیت بک فرد بایستی سالها متحمل زحمت و صرف وقت شد

آقای وزیر فرهنگ بنده کسی را در خارج ندارم که برای خاطر او این حرفها را بزنم (کریمی - آقایان سؤال است با خطابه؟) تحقیق فرمائید تا کتون اداره تعلیمات عالی وزارت فرهنگ حتی برای توصیه و تقاضای ارز دانشجویی مراجعه نکرده ام ولی جنابعالی باید بفکر این بدران و مداراتیکه با هزاران زحمت و مشقت اطفال خود را برای تحصیل و تربیت بخارج میفرستد باید بجای اینکه وزارت فرهنگ مانند یک مربی واقعی تمام وسایل تحصیل و راحتی و زندگی دانشجویان را فراهم کند با وضع مقررات غلاظ و شداد اولیای محصلین را که در خارج مشغول تحصیل هستند دچار زحمت و مشقت میگردد محصلین را در خارج از کشور نسبت بمملکت خود بد بین مینمایند و ممکن

است گفته شود باید وسایل تحصیل دانشجویان را در داخله مملکت فراهم آورد بنده هم با این فکر و عقیده موافقم ولی جناب آقای وزیر فرهنگ وقتی شماحتی در داخله مملکت دبستان و دبیرستان بعد کافی برای تحصیل اطفال مردم ندارید و اولیای اطفال برای ثبت نام و قبولاندن فرزندان خود در مدارس تشبث کرده بهزار نفر مراجعه میکنند لااقل بکسانیکه بخرج خود اطفال خود را برای ادامه تحصیل بخارج میفرستند کمک کنید (صحیح است) آقای وزیر فرهنگ شما بهتر میدانید که تنها سرمایه ثابت و پای برجای مملکت همین جوانانی هستند که وقت خود را صرف تکمیل معلومات مینمایند و باز بهتر میدانید که دوام و استقلال و عظمت مملکت همین جوانان هستند که تحصیل کرده و خود را آماده خدمت بمملکت میکنند

سه سال پیش که وضع ارزی دولت خوب نبود خرج تحصیل دانشجویان ایرانی در امریکا از طرف اداره اصل ۴ پرداخت میشد باین معنی که بهر دانشجوئی که در مدارس عالی آمریکا تحصیل میکرد ریال ارز فروخته میشد این مبلغ فقط برای تأمین مخارج معاش دانشجو پرداخت میشد و هزینه ثبت نام مدرسه و کتاب و ناخوشی دانشجویان طبق تصدیق مدرسه و گواهی مرضیخانه با همان نرخ ۴۱-۵۰ ریال با اولیاء محصلین داده میشد از شهریور سال ۳۳ با بنظر طرف که مبلغ ۵۰۰ هزار دلار برای تأمین مخارج تحصیلی دانشجویان ایرانی مقیم آمریکا از طرف اصل ۴ در اختیار وزارت فرهنگ گذاشته شد وزارت فرهنگ با همان میزان ۱۶۰ دلار را بانرخ ۴۱-۵۰ ریال و برخلاف مفاد قانون تر میبحق حقوق فرهنگ مصوب ۱۱ آذر ماه ۱۳۳۴ که در تبصره ۱۳ آن چنین مقرر گردیده و بنده برای اینکه تذکری باشد خدمت آقایان عین آن تبصره را اینجا قرائت میکنم.

تبصره ۱۳ - وزارت دارائی مکلف است از تاریخ تصویب این قانون بمحصلینی که در خارج از کشور مشغول تحصیل میباشند اعم از اینکه دوره متوسطه را در داخله یا خارجه بیابان رسانده باشند و جریان تحصیلی آنها مورد تأیید وزارت فرهنگ و سرپرست محصلین خارجی باشد ارز به نرخ دولتی بدون احتساب گواهی نامه بفرشند

الان وزارت فرهنگ با اینکه ۱۶۰ دلار به دانشجویان مقیم امریکا میدهد و به نرخ ۴۱-۵۰ ریال با آنها حساب میکند این علل وزارت فرهنگ مغایر با قانون ۱۱ آذر ۲۲ است و وزارت فرهنگ مانند اروپا باید

با آنها حساب کند یعنی ۳۲ ریال و همین ۴۱-۵۰ ریال برخلاف قانونی است که در مجلس تصویب شده و بغیر از همین ۱۶۰ دلار ارز دیگری بمحصلین داده نمیشود در صورتیکه هر محصلی از ۳۰ دلار تا ۸۰ دلار هزینه تحصیلی و ثبت نام متفاوت برای هر سال تحصیلی دارد همچنین خرید کتاب و ناخوشی خود را با ۱۶۰ دلار چگونگی تأمین کنند؟ تنها همین ۱۶۰ دلار بایشها داده میشود و آنها هم بجائی نمیرسد و در همین ۱۶۰ دلار هم تبعیض میشود وزارت فرهنگ باید تمام وسایل آسایش محصلین را فراهم کند اما راجع بتبعیضی که به محصلین مقیم اروپا شده است با آنها تفاوت از ۲۰ لیره تا ۲۵ لیره تا ۳۰ لیره داده می شود بنده نمیدانم محصلینی که در اروپا تحصیل می کنند چرا باید برای یکی ۳۰ لیره بدهند برای دیگری ۲۵ لیره و برای آن یکی ۲۰ لیره لابد آنها هم تحت نفوذ اشخاص واقع شده اند و پدران و مادران آن ها اعمال نفوذ میکنند که یکی ۳۰ لیره میدهند و دیگری ۲۵ لیره اینها سؤالی است که بنده کرده ام یکی برای ۴۱-۵۰ ریال کدر آمریکا درست کرده اند و نرخ ۳۲ ریال در اروپا و تبعیضی که در اروپا میکنند ۳۰ لیره ارز بیک و ۲۰ لیره بدیگری و ۲۵ لیره بیک دیگر میدهند استدعا میکنم جواب کافی بدهند

رئیس - آقای وزیر فرهنگ (دکتر مهران) - اشکالاتی که جناب آقای دکتر بینا راجع به ارز دانشجویان داشتند قسمت اعظمش رفع شده است اولاً اینکه ارز دانشجویان مقیم اروپا که بعضی ۳۰ لیره بعضی ۲۵ لیره و بعضی ۲۰ لیره پرداخت میشود این اشکال بکلی رفع شد و فعلاً بکلیه دانشجویان مقیم اطریش و آلمان ماهی ۳۰ لیره بکلیه دانشجویان مقیم اروپای غربی مثل فرانسه بلژیک و سویس ماهی ۳۵ لیره پرداخته میشود بنا بر این تبعیض از بین رفته دوم محصلین مقیم امریکا البته همان طور بیکه فرمودید هر ماهی ۱۶۰ دلار برای مخارج آنها بمنظور پرداخت حق التعلیم مدارس که اغلب مدارس آن جا حق التعلیم آنها زیاد است کافی نبود البته چون ارز آنها را اداره همکاری اقتصادی خارجه بیابان رسانده باشند و جریان تحصیلی آنها مورد تأیید وزارت فرهنگ و سرپرست محصلین خارجی باشد ارز به نرخ دولتی بدون احتساب گواهی نامه بفرشند

الان وزارت فرهنگ با اینکه ۱۶۰ دلار به دانشجویان مقیم امریکا میدهد و به نرخ ۴۱-۵۰ ریال با آنها حساب میکند این علل وزارت فرهنگ مغایر با قانون ۱۱ آذر ۲۲ است و وزارت فرهنگ مانند اروپا باید

از دانشجویانی که در خارجه تحصیل میکنند توقع و انتظار داشته باشیم در قبال این مساعدت ها و کومک هائی که بآنها می شود خود آقایان میدانند امروز اگر دلار بشرخ ۳۲ ریال داده میشود تفاوت این نرخ بانرخی که رایج است این از بودجه دولت داده میشود نسبت بمحصلین امریکا هم همینطور خواهد شد بنا بر این انتظار و توقع ما از دانشجویان این باید باشد که در قبال این کومک و هم چنین مساعدتهائی که اولیای آنها بآنها میکنند منظمأ درس بخوانند و از حیث اخلاق و رفتار طوری عمل بکنند که شایسته شأن کشور مادر در خارجه باشد البته در این باب بنده هیچ گونه اغماضی نخواهم کرد و بک مقرراتی هم تنظیم خواهم کرد که دانشجویانی که در خارجه هستند منظمأ درس بخوانند و از این مزایا استفاده کنند (صحیح است) (دکتر سعید امامی - اگر درس نخوانند برشان گرداند) البته همین کار را خواهم کرد البته دانشکده های ایران راهم باید تقویت بکنیم بدلیل اینکه بسیاری از دانشجویان بینه مالی رفتن خارجه را ندارند و بایستی در ایران تحصیل کنند عجلأ بعضی از دانشکده های ما جابری تمام داوطلبان ندارند باید کوشش کنیم که این دانشکده ها هم کامل شود بنا بر این همانطوری که ملاحظه میفرمائید اشکالاتی که بود قسمت اعظمش مرتفع شد و ما امیدواریم که این دانشجویانی که مورد علاقه همه آقایان هستند و واقفاً اسباب امیدواری مملکت هستند طوری رفتار کنند که وجودشان برای کشور نافع باشد (احسن)

رئیس - آقای دکتر بینا **دکتر بینا -** بنده از جناب آقای وزیر فرهنگ که باین دو قسمت توجه فرمودند و در این مدت کم وضع دانشجویان را رسیدگی کردند بی نهایت از طرف دانشجویان و اولیای آنها سیاستگراری میکنم و همین تذکری که خودشان فرمودند راجع بدانشجویان کاملاً صحیح است دولت ایران ملت ایران بانرخ ۳۲ ریال برای آنها پول میفرستند که آنها آنجا تربیت بشوند و برای مملکت مفید باشند البته وزارت فرهنگ هم باید نسبت به کادر سرپرستی دانشجویان بک تجدید نظری بکند تا خود سرپرستی هم دقت های بیشتری راجع به وضع تحصیل دانشجویان بعمل بیاورد البته دانشجو جوان است در ارواها هم وسائلی هست که ممکن است منحرف شود همان سرپرست است که باید آنها را هدایت کند و آنجا مواظب کار آنها باشد و اگر در دانشجوئی خدای نکرده از این کومک هائی که مملکت ایران بخون دل بیزرنها و خارکن ها برای آن ها میفرستد که آنها را تربیت کنند خارج از قاعده رفتار کند آنها را بدون پروا بایران برگرداند و

اما راجع به بک قسمتی که مربوط به سؤالم نیست و آقایان تذکر دادند که مرض کنم موضوع امرام محصلین رتبه اول دانشکده هاست بخارجه آیا وزارت فرهنگ در این قسمت اقدامی کرده یاخیر دیگر اینکه به محصلینی که اخیراً رفته اند دیگر بآنها کومک نمیکند خواهش میکنم بآنها هم کومک بفرمائید

رئیس - آقای وزیر فرهنگ **وزیر فرهنگ -** راجع بدانشجویان اول دانشکده ها البته قانونی بتصویب رسیده که آنها بخرج دولت بخارج اعزام شوند البته این قانون محتاج بک اعتباری بود که هنوز یادار نشده بنده اقداماتی کردم که در اعتبارات سازمان برنامه که بفرهنگ اختصاص داده شده بک قسمتش پیش بینی شود برای اعزام دانشجویان بخارج البته این مربوط به دانشجویانی است که بستگی مستقیم بامور عمرانی کشور دارد این عده را خواهم بتوانم در ضمن اجرای این برنامه بخارجه فرستم عده دیگر میماند در رشته های دیگر که ارتباط مستقیم بامور عمرانی ندارند اعتبار کرده اند امیدوارم اگر توانستیم اعتبار بگیریم برای آنها هم فکری میکنم (دکتر بینا - باید اعتبار بگیرد قانون گذشته است) (تیمورتاش - راجع به محصلین که تازه رفته اند اقدامی نشده) در قانون البته همانطور که ملاحظه میفرمائید در قانونی که در آذر ۱۳۳۳ بتصویب رسیده در آنجا قید شده کلیه دانشجویانی که در آن تاریخ باحازر بودن شرایط مشغول تحصیل هستند ارز بدهند و بآنها داده نمی شود (تیمورتاش - تا آن تاریخ در قانون بهیچوجه قید نشده است) اجازه بفرمائید قانونی است در آن تاریخ تصویب شده البته به عده ای که تا آن تاریخ بوده اند شامل میشود (تیمورتاش - چه دلیل دارد که به بقیه ندهند) عرض کردم این دادن ارز تفاوت قیمت دارد و باید این تفاوت ارز را در بودجه پیش بینی کرد در آن صد میلیون ریال پیش بینی شده در بودجه کل که تفاوت این ارز را دولت از بودجه میدهد البته همرا را روی حساب که بیاوریم بک عده معینی میشود ارز بآنها داد برای عده ای که بعد رفته اند در نظر گرفتیم بهتر ترتیب که آنها مراجعت میکنند به ترتیب بآنها هم بدهند (تیمورتاش - منظور قانون اینست که)

رئیس - آقای تیمورتاش سؤال دیگری را دارند جواب میدهند و شما هم بکنید

وزیر فرهنگ - توجه بفرمائید تبصره ۱۳ اینست که وزارت دارائی مکلف است از تاریخ تصویب این قانون بمحصلینی که در خارج از کشور مشغول تحصیل میباشند اعم از اینکه دوره متوسطه را در داخله یا خارجه بیابان رسانده باشند و

جریان تحصیل آنها مورد تأیید وزارت فرهنگ و سرپرست معصلین خارجی باشد ارز نرخ دولت بدون احتساب گواهی نامه بفرشند - این قانون اجرا شده از تاریخ اجرای این قانون ما بکلیه دانشجویان ارز داده ایم (اسکندری - آقای دکتر مهران بهمه آنها هم نداده اند) تا آنجائی که اعتبار داشته ایم حالا در مورد بقیه باید اعتبارش را تأمین کنیم ، عرض کردم این تفاوت قیمت ارز بایستی از یک محلی داده شود این محلی که فعلا در بودجه پیش - بینی شده يك اعتبار محدودی است و این اعتبار عجلالتا برای تفاوت ارز آن همدای که موقع تصویب این قانون مشغول تحصیل بوده اند البته آنهاائی که مقدم هستند ، آنها را ارزشان را داده ایم بدون استثناء و آنهاائی که از آن تاریخ ببعده رفته اند بدون هیچگونه تبعیضی به نوبت میدهیم یعنی آن کسی که در ماه دی مشغول تحصیل شده مقدم خواهد بود بر آن کسی که در ماه بهمن مشغول شده (احسن) بنابراین به آقایان اطمینان میدهم در حدودی که اعتبار پیش بینی شود و تأمین شود نظر آقایان تأمین خواهد شد و از لای دانشجویان هم کمال رضایت را از این باب دارند چون میدانند بهیچوجه من الوجوه تبعیضی نخواهد شد (میر اشرفی - تبعیض خیلی زیاد شده است)

۵- سؤال آقای دکتر جزایری راجع به دادگاه شوشتر و جواب آقای وزیر دادگستری

رئیس - آقای دکتر جزایری

دکتر جزایری - هیچ فراموش نمی کنم برای اولین مرتبه در سال ۱۳۲۲ که از طرف اهالی شوشتر دعوت شده بودم رفتم آنجا خدمت مرحوم سردار مجتهد بختاری پدر بزرگوار آقای حمید بختیار فرمودند که در سال ۱۲۹۴ شمسی با عده ای از سوارهای عشایری از یل شادروان به شوشتر عبور میکردیم این یل دایر بود و تمام میان آب شوشتر تشکیل شده بود از باغستانهای مرکبات وانگور و یکی از آباد ترین نقاط ایران بود فرمودند برو وضع آنجا را حالا ببین گویا دو سال بعد این سد را خراب کردند شوشترها عقیده ای دارند و میگویند این یل را همان شرکت نفت سابق خراب کرده اند ، این عقیده آنهاست تمام این ۶۰ هزار هکتار زمین تبدیل به دزدزار شده عرض میکنم تبدیل زمین دزدزار شده برای اینکه شبها مردم نمیتوانند از آنجا عبور کنند و همانجا میخواستند مارا هم لغت کنند در آنجا با ایشان عرض کردم که متأسفانه باغستانها از بین رفته این مقدمه

را برای این آوردم که عرض کنم جائی که امدش شوشتر است و یک وقتی حاکم نشین خوزستان بوده و هشتاد هزار جمعیت داشته و مرکز تجارت بوده و تمام صندوقهای مردم پراز طلا بوده از برکت شرکت سابق تبدیل يك خرابه بدبخت پر از چشمهای تراخمی و کچل که خود اعلیحضرت همایونی که چند سال پیش تشریف بردند آنجا ترحم بحال آنها کردند بنده یقین دارم که نمایندگان محترم خوزستان باتمام قوایری رفا حال این استان گوشش کردند متأسفانه هر جا بخرابی کشیده میشود خرابی بقدری است که اصلاح شدنی نیست این شهرستان که امروز ۳۰ هزار نفر مرکز جمعیت دارد و کلا صد هزار نفر جمعیتش میشود يك دادگاه بخش ندارد در چند سال قبل شرکت سابق نفت گفت این شوشترها لیاقت ندارند اینها آدم نیستند و این استان باید خراب شود دادگاهش را هم برد مسجد سلیمان مردم اگر دعوا دارند باهم باید راه بیفتند ، راه راه بردند شوشتر بدقول نمیدانم چرا ، خلاصه اینها باید سوار الاغ بشوند شاکي طرف بیابند بروند مسجد سلیمان یا دادگاه اهواز استدعا کردیم از دولت گذشته که حالا که دادگاهی تشکیل میدهند ، خود آقایان خوزستانی هم تقاضا کردند و بنده هم که يك خوزستانی کوچکی هستم استدعای ما اینستکه يك دادگاه بخشی برای شوشتر که حاکم نشین خوزستان بوده و مرکز انتخابات هست و مردم هم فداکاری کرده اند توی این شهر نشسته اند توی آن گراما يك دادگاه بخش تشکیل شود ، استدعای من اینستکه این دادگاه تشکیل شود آیا شده است یا نه جواب بدهند

رئیس - آقای وزیر دادگستری

وزیر دادگستری - عرض کنم این چند روزی که من مطالعاتی در دادگستری کردم باین نتیجه رسیده ام که بیش از صد نفر قضای در دادگستری کم داریم و مخصوصاً برای همین دادگاهها و حالا میخواستم بجناب آقای دکتر جزایری اطمینان بدهم و در بودجه سال ۳۴ هم پیش بینی شده و امیدوارم بهمین زودبها دادگاه شوشتر را تشکیل بدهیم بشرط اینکه بودجه وزارت دادگستری رازدودت تصویب بکنند (یکی از نمایندگان - دادگاه ایلام بطور؟) عرض کنم در جلسه قبل که من نبودم ام آقای شمس قنات آبادی فرمایشاتی فرمودند بنده خواستم مقدمه عرض کنم که روابط بین ایشان و بنده روابط شخصی مان کمالاً حسنه است بعقیده من ایشان از اشخاصی هستند که بنده بهوششان و نفاحتشان و بیاناتشان ایمان دارم و لابد اگر فرمایشاتی فرمودند روی مصلحت عمومی

باید استفاده بکنند و بدولت حمله بکنند من جمله از غیبت وزراء (میر اشرفی - مگر از وزراء میترسند که در غیبت شامحرفی بزنند) (قنات آبادی - مجلس را تهدید میکند آقای رئیس حرف مرا تعریف میکنند)

رئیس - آقای قنات آبادی شما اجازه خواسته اید بشما اجازه داده میشود بگذارید که بنده گوش کنم به بینم چه میگویند

وزیر دادگستری - عرض کنم آن آقایان الان حقوقشان را میگیرند مزایایشان را میگیرند منتهی قرار بر این بود در وزارت دارائی در تمام این دستگاهها هم میگردم چون بنده وزیر دارائی نیستم تشریف از مالیات بردارم ، گمرک و غله این اشخاصی که زانته هستند و کاری انجام نمیدهند و کاری ندارند از سازمان کنار برونند اگر واقماً ما میادیم اینها را بعنوانی که مارک رویشان گذاشتند خارج میگردیم بنده خیال میکنم این عنوان صلاح این کارمندان نبود در ابلاغی که بنده تهیه کرده ام نوشته ام چون عجاله شما در این جا کاری انجام نمیدهد و امسته بسازمان هستد حقوق و مزایا هم میگیرید مطالب دیگری آقای قنات آبادی فرمودند که بنده وزارت دارائی را خراب کردم و بعد میروم به وزارت دادگستری آنجا راهم خراب میکنم و بعد میروم به وزارت فرهنگ و چه و چه بنده ۷ و ۸ یاده روز بیشتر نیست گرفته ام وزارت دادگستری در تمام این مدت که در وزارت دارائی بودم بنده گمان میکنم لااقل جناب آقای قنات آبادی از اقدامات بنده ناراضی نبودند و هیچوقت هم ایراد اصولی نسبت بوزارت دارائی نفرمودند چطور شد که یکمرتبه در ظرف ۷ و ۸ روز کار وقت وزارت دادگستری مغرب شد میخواهم خرابکاری بکنم علی حال بنده خواستم خدمتتان عرض کنم این ایرادات را بنده وارد نمیشوم ولی عرض کردم که این ایرادات من حیث يك نماینده اقلیت که میخواهد به دولت حمله کند صحیح است ولی بنده خیلی خوشوقتم که ایرادات بالاخره خلاصه شد در این سه جمله نه ایراد بیرون کردن کارمندان صحیح است دنه در مورد پذیرائی آقایان که بنظر بنده کار بدی نشه و اگر روی مسئولیت مشترك وزراء هم حساب بفرمایند تازه اشکالی بهش وارد نیست اما راجع بکارهاییکه در ماله کردم مکرر در مکرر در مجلس اظهار کردم که بنده ادعا نمیکند که کار مهمی انجام داده ام ولی این افتخار را دارم که در ظرف این بیست و چند ماهی که در وزارت دارائی بودم حد اعلاي كوشش را کردم و آنچه از عهده بنده برآمده در اینجا اصلاح کرده ام

رئیس - آقای دکتر جزایری دیگر صحبتی ندارید

دکتر جزایری - فرمودند که در صدد هستند بنده دیگر عرضی ندارم تشکر میکنم

حمید بختیار - قربان دادگاه شوشتر تشکیل شده ولی رئیسش خیلی بد است .

۶- بیانات آقای قنات آبادی طبق ماده ۸۷

رئیس - آقای قنات آبادی

قنات آبادی - اولاً این که جناب آقای دکتر امینی فرمودند که در غیبت وزراء و کیل مخالف دولت مطالبی گفته تومش این است که مثلاً اگر این آقایان وزراء را ضرب در ۵۰ بکنند و رئیس محترمشان هم از مسافرت برگردد و اینجا تشریف داشته باشد کسی که بنا است حق را بگیرد باکی داشته باشد نه خیر اینطور نیست این نقص آقایان وزراء و هیئت دولت است که در جلسات علنی مجلس حضور ندارند تا بیانات مخالفین و سایر نمایندگان را بشنوند وزراء چه بودند و چه نبودند چه باشند ، چه نباشند از نظر ما فرقی نمیکند آن حرفی که بایستی بگوئیم میگوئیم (صحیح است) و اما جناب آقای دکتر امینی فرمودید آنهائی که بیرون گردید همه آنها لیسانسیه نیستند چون این عرض را بنده کردم همه آنهاائی که در وزارت دارائی در اختیار کارگزی و وزارت کار گذاشته اید و بقول خودتان گفته اید که حقوق بگیرند و راه برونند اینها يك عهده زیادی لیسانسیه حقوق هستند و یا دبیرستان دارائی را دیده اند من این مطلب را گفتم امروز که دولتی میاید ومدعی مبارزه با فساد است آیا برای مملکت ما در مقابل دنیائی که به این صحنه وبه این تظاهرات چشم دوخته اند ننگ نیست و حتی خیانت نیست که با عنوان گذاشتن مبارزه با فساد يك عهده جوان تحصیل کرده را که اکثر آ دوسال سه سال و چهار سال و بعضی ها یکسال و نیم بیشتر نیست که به استخدام دولت در آمده اند اینها را به این عنوان کنار بگذارید و بگوئید راه بروید (صحیح است) آنهائی که سالهای سال توی این مملکت حکومت میکردند اینها زائد بر سازمان نبودند و اینها بعنوان مبارزه با فساد نباید طرد شوند اینها بروند و حقوقشان را بگیرند اما بودند و اما اینکه من با وزارت دارائی ایشان موافق بودم آقای دکتر امینی شما آنوقت که وزیر دارائی بودید اگر لایحی آوردید در این مجلس که موافق ذوق من و آنچه من از نظر مصلحت نبود مخالفت کردم و آنها که بنا باعتماد نبود مطابق با مصلحت مملکت بود موافقت کردم مخالفت و موافقت من روی شخص و فرد و مقام نیست من آنچه که به مصلحت طبقه محرومی که خودم را نماینده

اینها تشخیص داده ام موافقت میکنم آنچه که خلاف آن باشد مخالفت میکنم و رأی نمیدهم اما اینکه فرمودید وزیر مختار یا سفیر کبیرا نامه ای نوشته است به آقای دکتر امینی این نامه را آقای وزیر مختار به آقای دکتر علی امینی نوشته این نامه را به آقای وزیر دارائی نوشته خواه آن وزیر دارائی دکتر امینی باشد خواه آقای فروزان باشد آن روز من این مطلب را گفتم که با وجودی که آقای فروزان هستند اینها بیچه مناسبت رفته اند با آقای دکتر علی امینی وزیر دادگستری تماس گرفته اند آیا این آقایان وزن شعر هستند یا باید اینطور باشد که کارها با نظر و دست بندی آقای دکتر امینی انجام میشود بنده نگفتم که چرا با دکتر علی امینی تماس گرفتید بنده گفتم چرا با آقای وزیر دارائی تماس گرفتید آنها که کار اقتصادی و بازرگانی دارند با شما نباید تماس بگیرند (صحیح است) بنده چون مقام محترم ریاست هم تذکر فرمودند مطالبی الساعه نیگویم البته خیلی مطالب هست که باید درباره این دولت عرض کنم و انشاء الله همین روزها برتیب عرض میکنم

۷- تقدیم يك فقره

طرح سه فوریتی بوسیله آقای قنات آبادی

قنات آبادی - این يك طرحی است باقی سه فوریت با مضای بالغ بر بیست نفر از آقایان برای طرح در مجلس تقدیم مقام ریاست میکنم

۸- تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقایان حمید بختیار و دکتر شاهکار

رئیس - آقای بختیار

حمید بختیار - سؤالی دارم از دولت تقدیم میکنم

رئیس - آقای دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - سؤالی است از وزارت دارائی راجع به هم اجرای احکام دادگاه عالی انتظامی قضات که تقدیم میکنم

رئیس - آقای عبدالصاحب صفائی

صفائی - بنده خواستم حق سبقت در سخن را در موقع مطرح شدن طرح بگیرم

رئیس - شما نفر اول طرح را امضاء کرده اید

قنات آبادی - ایشان هم امضاء کرده اند

۹- طرح و عدم تصویب فوریت طرح راجع به انتشار مستقیم مذاکرات مجلس از رادیو

رئیس - طرح تقدیمی آقایان قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی از نظر لزوم اجرای اصل ۱۳ قانون اساسی برای استحضار عامه ملت از بیانات و افکار نمایندگان امضاء کنندگان ماده واحده ذیل را بقید سه فوریت پیش نهاد و تصویب آنرا استدعا دارم

ماده واحده - از تاریخ ذیل دولت موظف است فوراً اقدام کرده مذاکرات مجلس شورای ملی در موقع تشکیل مستقیماً از رادیو پخش گردیده تا عامه مردم از مذاکرات مجلس استحضار حاصل کرده و بهره مند گردند . شمس قنات آبادی . کدبور . رضا افشار . صادق زرافعی . دکتر حمزوی . قراگزلو . امیر احتشامی . شوشتری . میر اشرفی . بوربور . برومند . ارباب . کرمی . بزرگ نیا . کی نژاد . پیراسته . حشمتی . شببانی . دکتر سعید حکمت . عبدالصاحب صفائی

رئیس - من درست نظر آقایان را متوجه نشدم یعنی موقمی که مجلس تشکیل شد مذاکرات مجلس را از رادیو پخش کنند .

قنات آبادی - اجازه بفرمائید بنده توضیح عرض کنم .

رئیس - آقای صفائی اول اجازه خواسته اند

جلیلی - امضاء اول آقای قنات - آبادی است

رئیس - آقای قنات آبادی بفرمائید .

قنات آبادی - این طرح با مضای بالغ بر ۲۱ نفر از آقایان نمایندگان است برای این تقدیم مجلس شورای ملی شده است که طبق قانون اساسی و سایر قوانین و طبق اصل معنای مشروطیت مطالب و مذاکراتی که در جلسه رسمی و علنی مجلس شورای ملی صورت میگیرد منتشر بشود و در خارج همه بدانند چون جلسه علنی است و باید همه مردم از مطالبی که در مجلس گفته میشود و مذاکره میشود اطلاع پیدا کنند (صحیح است) چرا ما مجبور شدیم این طرح را تقدیم کنیم برای اینکه عرض کردم در جلسه گذشته حالا هم آقایان وزراء هستند میگویم دولت تنزل کرده و خودش را گذاشته پای محرم علی خان نطق آقایان نمایندگان مجلس را قبل از دستور بطور کلی اجازه انتشار نمی دهند (صحیح است) (با اینکه دولت حق ندارد چنین دستوری بدهد این دولت بودجه این دولت بود چه مؤسسات را مجلس شورای ملی تصویب میکند و اجازه میدهد که پول خرج کنند دولت اجازه ندارد مطالبی که در اینجا گفته میشود و متعلق به مردم است و باید منتشر بشود دستور بدهد که منتشر نشود دولت علاوه بر این و بالاتر از این کار مهمتری کرده چرا ند بطور کلی تحت سانسور است بهیچ وجه بهیچ روزنامه ای اجازه نداده يك کلام از نطق نمایندگان مخالف دولت

یعنی آنکسانی که از چهره این دولت مدعی مبارزه با فساد که خودش هم حالا میدانند که دروغ میگوید و خودش هم میدانست که از اول ادعای دروغ کرده پرده را کنار بکشد و چهره واقعی این دولت را که فقط مصمم بخرابکاری و ایجاد تشنج در مملکت است نشان بدهد اجازه نمیدهد روزنامهها بیانات نمایندگان را هم منتشر کنند البته در افزایش اجازه میدهد و کمک و مساعدت هم میکند روزنامه های دولتی به نمایندگانی که انتقاد میکنند چه میخواهند فحش بدهند و این کار هیچ اشکالی ندارد بکنند قبل از شما دولتهای دیگر هم اینکار را کردند روزنامهها را بسجج کردند و به نمایندگان فحش دادند (رضائی - دولت زاهدی هم کرد) هر دولتی که اینکار را کرد بد کرد قبل از شما روزنامههایی که طرفداری از حقه مردم میکردند توفیق کردند و مدیر آن روزنامه را بزندان انداختند قبل از شما دولتهارا دیو راسانسور کردند نطق نمایندگان مجلس را تحریف کردند سانسور کردند اما هیچکدام نماندند و شما هم باین رویه حکومت ممکن نیست بدانید من شما میگویم دولت هائیکه این روال را دارند با اقتضاح هم خواهند رفت .

رئیس - آقای قنات آبادی در اطراف طرح توضیح بدهید

قنات آبادی - بنا بر این بنام مشروطیت و بنام اصل ۱۳ قانون اساسی بنام اینکه آقایان نمایندگان محترم که در این مجلس تشریف دارند ام از اکثریت محترم و اقلیت حافظ قانون اساسی هستند و بقرآن سوگند یاد کرده اند که قانون اساسی و همه مظاهران را حفظ کنند ما از نمایندگان محترم تقاضای تصویب این طرح را داریم .

رئیس - این طرح سه فوریتی که داده اید مقصود این است که فی المجلس باشد .

قنات آبادی - بلی

رئیس - من عقیده ام این است که دو فوریت داشته باشد و طبع و توزیع بشود و بعد در مجلس مطرح بشود

قنات آبادی - يك فوریتش را پس گرفتم .

رئیس - آقای وزیر کشور توضیحی دارید .

وزیر کشور - اگر دو فوریت باشد عرضی ندارم

رئیس - فوریت اول مطرح است آقای عمیدی نوری مخالفتی بفرمائید

عمیدی نوری - تعجب خواهید فرمود که بنده بعنوان مخالف اجازه گرفته ام .

میر اشرفی - زیاد تعجب هم ندارد .

عمیلی نوری - دلایل این است که یک مسئله بسیار واضح و روشن که اصل قانون اساسی است که مطبوعات بطور کلی آزاد است .

قات آبادی - متأسفانه دولتها قانون اساسی را زیر پا میگذارند .

عمیلی نوری - همینطور مذاکرات مجلس شورای ملی علنی است این یک مسئله اصولی قانون اساسی است که بعقیده بنده حاجتی بقانون عادی ندارد بنده از این نظر مخالفم از نظر اصول قانونگذاری و قانون نویسی معتقد هستم که یک مسئله ای که در قانون اساسی مسلم است و میبایستی رعایت شود ما با او بریم بصورت یک طرح سه فوریتی در اینجا مطرح کنیم (قات آبادی - شلاق است برای دولت) و معتقد هستم که اصلاً احتیاجی بقانون نداریم این کاری وقتی دولت تاجر نمیکنند چه کنیم؟ این امر بدیهی و عادی است و از جناب آقای رئیس معترم مجلس که همیشه توجه باین موضوع داشته اند و بنده کراً دیده ام که توجه فرموده اند که هر وقت نطق نماینده ای تعریف میشد یا دولتی مانع انتشارش میشد خودشان توجه فرمودند جزو وظایف عادی خودشان بوده است که امر میفرمودند یا نطق را منتشر کنند یا در او را وصل بمجلس بکنند این سوابقی هم در مجلس دارد بنده چون میبینم و اطلاع دارم که این جریان یک امر عادی است که حاجتی بقانون ندارد و اصل این موضوع در اختیار و از وظایف ریاست معترم مجلس است باین جهت مخالف فوریت این طرح هستم و معتقد هستم احتیاجی بطرح قانون ندارد و معتقدم ریاست معترم مجلس شورای ملی امر بفرماید بدولت که وظیفه خودش را در اخبار و مذاکرات مجلس انجام بدهد و اگر هم دولت اطاعت نکرد امر بفرماید که دولت رادیو را وصل بمجلس بکند (کی نژاد - عمل نمیکنند) اگر عمل نکرد استیضاحش بکنید باین جهت من معتقدم این کار احتیاج بقانون خاصی ندارد

رئیس - آقای وزیر کشور **قات آبادی** - موافق هم باید صحبت بکنند موافق نبود

وزیر کشور - (علم) بنده در مورد این طرح که بمجلس داده شده است لازم دیدم یک مطالبی را عرض برسانم اولاً لازم توضیح نمیدانم که دولتی که طرف اعتماد مجلس هست حاضر به همکاری با مجلس هست (قات آبادی - نمیتواند نباشد) همانطور که فرمودید اتفاقاً نمیتواند نباشد اگر مجلس شورای ملی یک مطلبی را مصلحت دانست ما اجرا میکنیم چه بصورت طرح

باشد چه بصورت لایحه باشد چه بصورت مکتبه مقام ریاست (صحیح است) بنابراین بنظر بنده برای مسائل عادی که حلش هم فوق العاده آسان است بنده مقتضی نمیدانم که یک چنین اقداماتی از طرف آقایان نمایندگان بشود (صحیح است) (قات آبادی - دولت سانسور میکند گفته های نمایندگان را) بنده گمان میکنم که اکثریت مجلس با عرض بنده موافقت دارد (صحیح است) (قات آبادی - همچو موافق هم نیست) ماهیج اصراری هم نداریم که ادعا کنیم مجلس با اتفاق پشتیبان ما است نباید هم باشد در یک مملکت مشروطه نباید باشد چنین انتظاری هم نیست مضافاً اینکه ما از همه ام انتظار نداریم که ما را تقویت بفرمایند دلالتش هم زیاد است که عرض نمیکنم (قات آبادی - ممکن است لطفاً دلالتش را بفرمائید) دلالتش مشروطه بودن رژیم کشور است و در کشور مشروطه باید اقلیت باشد دلایل دیگر هم اگر داشته باشد بنده بموقع با کسب اجازه از مجلس عرض میکنم و حالا لزومی برای آن نیبینم بنابراین این طرح را بنده عرض میکنم که هیچ لزومی ندارد (قات - آبادی - یعنی شما میخواهید برای مجلس تکلیف تعیین کنید؟ شما اظهار عقیده نفرمائید شما اینجا بفرمائید بنشینید مجلس خودش نظر خواهد داد) آید بنده برای مجلس تکلیف تعیین نمیکنم بنده من حیث وزیر کشور لازم است عرض کنم که این جور لوایح (میراشرافی طرحها) این جور طرحها و این جور اقدامات و وصل تمام مطلب برادری در ولایات اثر بسیار سوئی دارد (صحیح است) (قات آبادی - ابدأ اینطور نیست سانسور کردن در دنیا اثر سوء دارد یا ندارد؟ کنترل کردن افکار و مطبوعات اثر سوء ندارد؟) صدی نود آقایان از ولایات تشریف آورده اند بپرد ولایات وارد هستند (قات آبادی - ولایاتی باقی نگذاشتید پدر ولایات را در آورید) آقایان این را میدانند که یک برانگیختگی کوچک چه گرفتاری بزرگی ممکن است معمول نیست (قات آبادی - در هیچ جای دنیا روزنامه را سانسور نمیکنند) در این مورد بنده مطلقاً تکذیب میکنم همچو چیزی نیست و آنچه هم که روزنامه ها عمل میکنند در نهایت آزادی است و اگر روزنامه ای خواست از یک دولتی تقویت بکند (قات آبادی - جداً تکذیب میکنم بوسیله ما مورین تمام روزنامه ها سانسور میشود) بنده عرض را کردم و باز تکرار میکنم که دولت جز اجرای نظر مجلس نظری ندارد و نمیتواند داشته باشد و احتیاجی باین طرح نیست (صحیح است) و خود آقایان مختارند که تصویب بفرمایند یا رد بکنند (احسن)

نمیکنم هیچک از آقایان نمایندگان جزایی کرده اند که این طرح مسکوت بماند ولی وارد نیست چون خود طرح مطرح نیست فوریتش مطرح است باید بقوریتش رای گرفت و وقتی که خود طرح مطرح شد آنوقت میتواند پیشنهاد مسکوت بدهید حالا آقایان توجه بفرمایند فوریت اول مطرح بود موافق و مخالف صحبت کرد (قات آبادی - موافق هنوز صحبت نکرده) در فوریت دیگر موافق ندارد فقط باید مخالف صحبت کند همان توضیحی که اول شما دادید بعنوان موافق بود شما توضیح دادید بیکطرف هم مخالفت کرد حالا رای گرفته میشود به فوریت اول آقایانیکه موافق با فوریت اول این طرح هستند قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) تصویب نشد بطور عادی میفرستیم به کمیسیون اگر قبلاً بن فرموده بودید خود من با دولت مذاکره میکردم حالا هم همین کار را خواهم کرد باید تمام بیانات آقایان در رادیو بی کم و زیاد گفته بشود و اینکار باید بشود

۱۰ - مذاکره در ماده ۱۷
گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع بمالیات بر ارتش
رئیس - در جلسه پیش ماده ۱۷ قانون مالیات بر ارتش مطرح بود آقای کفیل وزارت دارائی گویا میخواستند توضیحاتی بدهند حالا توضیحاتی دارید بفرمائید

کفیل وزارت دارائی (فرزان)
در تبصره ماده ۱۷ جمله ای بود که جناب آقای میراشرافی پیشنهاد کردند (بکنفر از نمایندگان - نظر دادند) نظر دادند که الحاق بشود همانطور که خدمتان عرض کردم رتبه با اشخاصی که این لایحه را نوشته اند و در اینکار سابقه و مطالعه و عمل دارند مشورت کردم آقایان حرف مرا تأیید کردند یعنی که این لایحه و این قانون مالیات بر ارتش مرور زمان ندارد یعنی در سال ۱۳۱۶ مجلس شورای ملی این قانون را تصویب کرده همانطور قدرت خودش را حفظ کرده و بعد از این هم خواهد کرد و ما برای آینده هم خود قانون هست و حاکم است اینست که این جمله در حقیقت یک تحصیل حاصل است، چیزی است که الان هست و همین مناسب بنده تصور میکنم ضرورتی ندارد که باین قانون فعلی هم اضافه میکنیم (میراشرافی - شما آن روز قبول کردید) آن روز اول هم همین دلیل که عرض میکنم بنده در تنظیم این لایحه دخیل نبودم و با کسانی که در وزارت دارائی متصدی هستند مذاکره کرده ام و آنروز که فرمودید دیدم بجائی ضروری نمیرساند . اما بعد که رتبه در وزارت دارائی مذاکره کردم دیدم آقایان یک عیبی را میگویند که حالا هم خیال

بشود بنده خود میدانم که شما از سرمایه داران بزرگ این مملکت هستید از خاندان محترمی هستید و تمام مالیات دولت را هم داده اید و یک باغی به شهرداری فروختید به ۴۰ هزار تومان و اعلیحضرت همایونی تشریف آوردند آنجا و امروز ۲ میلیون تومان ارزش دارد بنده اطلاع از زندگی شما دارم ، سرکار خانم فخرالدوله اموال خودشان را به فرزندانشان تقسیم کردند با شرطی که در مسندت حیثیات خودشان و مالک بودن منافع کلیه املاک و البته لازم توضیح نیست که املاک سرکار علیه خانم فخرالدوله میلیون ها تومان ارزش دارد و شاید اگر بخواهند مالیات بگیرند متجاوز از صد میلیون تومان باشد یک فقره که بنده میدانم لشت نشاء است که اصل پیدایش آن که ملک خالصه بوده و حالا که جناب آقای دکتر امینی وزیر دادگستری هستند اگر بدادگستری گیلان مراجعه بکنند می بینند که چه پرونده هایی در دادگستری گیلان موجود است و چه اشخاصی را نابود کرده اند تا مالکیت یک پارچه لشت نشاء بدست سرکار علیه عالیہ متعالیه خانم فخرالدوله آمد و سرکار خانم عالیہ متعالیه که فرزند گرامیشان آقای دکتر امینی اینجاهستند مدعی هستند حوسبالیست میباشند و میخواهند از سرمایه داران بزرگ مالیات بگیرند خودشان وسایل حقه و ترویز را فراهم میکنند و از دادن صد میلیون تومان مالیات .

رئیس - آقای میراشرافی شما گفتید که میخواهید توضیح بدهید یک دفعه هم صحبت کرده اید این دیگر توضیح نیست آقای عبدالصاحب صفائی بفرمائید .

وزیر دادگستری - توهین که توی مجلس معنی ندارد بنده هم که یک فردی هستم حق دفاع دارم

رئیس - توهین در مجلس معنی ندارد از شخصی بهر عنوان در سابق وسایل نقلیه از پرداخت مالیات بر ارتش را فراهم کرده و ماترک خودشان را بورتشان تقسیم کردند با صلح محاباتی با خیال نفع که مشمول قانون مالیات بر ارتش ۳۱۶ هم میشود یعنی قبل از سال ۱۳۱۶ اینکار را کرده اند در این موقع که آقایان میفرمائید مبارزه با فساد میخواهید بکنید و مالیات بر ارتش را میخورید بگیریید برای یک مرتبه برده در منزل خانم فخرالدوله و از خانم فخرالدوله مالیات بگیرید همیشه بایستی ترویز در بقال و چقال و عمله و بیکاره بدیشت قبل از سال ۱۳۱۶ که قانون مالیات بر ارتش در زمان رضاشاه کبیر به مجلس شورای ملی آمد در همان موقع سرکار علیه عالیہ متعالیه خانم فخرالدوله (معمودی) اینکار را (نست) اجازه بفرمائید بنده توضیح

مورد صلح با قیمت واقعی آن بیش از بیست درصد اختلاف نداشته باشد ، جناب آقای فرزان استدعا میکنم توجه بفرمائید چون بنظر بنده این تبصره مردم و وزارت دارائی را دچار زحمت عجیب میکند زیرا در قوه و در قانون مدنی یک صلح با عوض داریم و یک صلح بدون عوض این در عرف قوه و در عرف قانون مدنی یک معنایی دارد و این قانون صلح بلاعوض را معنایی کرده است بر خلاف انصاف و واقع میگوید (جناب آقای دکتر امینی بنده که صحبت کردم برای این بود که آقا وقتی صحبت میفرمائید ناراحت نباشید این مدت را با سکوت بگذرانید که بهتر بر اعصابتان مسلط باشید) (شمس قنات آبادی - مسلط هستند) نه گاهی انسان فحش میخورد و نمیتواند مسلط بر اعصاب باشد طبیعی است ، بهر تقدیر مرقوم شده است در این قانون صلح بلاعوض این است که بیش از ۲۰ درصد اختلاف در آن قیمت واقعی نباشد این املاک عمل نیست یک ملک که صد تومان مبارز همیشه ممکن است ۲۱ تومان و ۲۲ تومان مابه الاختلاف برایش فرض کرد الان معاملاتی که در بازار اتفاق میافتد شما چه وسیله ای دارید برای اینکه بدانید جنس ۲۰ تومان مابه الاختلاف ۲۱ تومان یا ۲۲ تومان ارزانتر است نتیجه عمل این میشود که صلح محاباتی با عوض میشود چون صلح با عوض مالیات بر ارتش نباید بدهد، شما میدانید که صلح عقدی است که جانشین تمام عقود میشود یعنی جانشین بیع میشود ، جانشین اجاره میشود یا هر عقدی از عقود در قانون مدنی داریم صلح جانشین آن میشود ، خوب اگر صلح با عوض باشد مطلقاً مالیات بر ارتش نباید بدهد و صلح بلاعوض باید مالیات بر ارتش بدهد شما فارق این را گذاشته اید ۲۰ درصد این را بطور تشخیص میدهید ، بطور میشود این را ارزیابی کرد و معلوم بکنید که خانه ام را قیمت گذاشته ام به صد تومان آیا واقعاً صدو بیست تومان میارزد یا صد تومان در این صورت شما مجبورید وارد مذاکره بشوید که ۱۲۰ تومان ارزان تر است یا خیر و با این وضع زندگی مردم بهم میخورد زندگی مملکت بهم میخورد، شما هر کسی صلحی کرد فوراً باید مأموری بفرستید دنبالش که ببیند آیا ۱۲۰ تومان قیمت دارد یا صد تومان و همیشه شما ۲۰ تومان اختلاف پیدا می کنید روی مرغوبیت روی عدم مرغوبیت روی احتیاج و عدم احتیاج اگر محتاج هستم خانه ام را بفروشم مطمئنم باید بیست در صد ارزان تر بفروشم تا بخرند خانه ، باغ ، ده نان نیست که قیمت روزش مشخص باشد و ۲۰ درصد فرق نکند، معاملات املاک در تصدق و عدم احتیاج همیشه ۲۰ درصد فرق میکند و آقا اینجا تبصره ای

را باید کسی بدهد که این خانه را گری و شما میگویند متضامناً هر دو طرف بد شما میدانید همیشه مالیات مستغلات مال بر املاک را کسی باید بدهد که ملک در تصرف دارد و صاحب آنست پس مستغلات مالیات آن ملک هم صاحب آن است یک امر مالی ای است که آقا صد درصد مستغلات را باید صاحبان مستغلات بدهد الان هم اگر یک معامله ای در محاضر کنند در موقع انتقال میگویند که مال این ملک را اگر صاحب آن تابعال ند باید خریدار بدهد شما ملک را میبشاه وقتیکه ملک را میبشاهید باید یقه صاحب ملک را بچسبید اگر این ملک مالیاتی بدهد است من که خریدار آن هستم بدهم چه برای ایگه ، روی اصل کلی شما ملک را میبشاهید و این عادلانه نیست که بنده خانه ام را بکسی داده ام یک چیزی بعنوان مالیات آن بدهم بنابراین هر که یک چیز ممتی گیرش آمده است او هم باید مالیات آن را بپردازد (صحیح است) پس اینجا که مرقوم فرمودید گیر و دهنده متضامناً مسئول پرداخت است این جمله صحیح نیست ، یک جمله ای میخواستم حضور آقای علم وزیر کش عرض کنم بنده از کسانی بودم که طرح را امضاء کردم زیرا بصلاح دو دیدم ، من معتقدم وقتی که آقای علم وزیر کشور است باید کاره که انجام میدهد مطابق شأن و شئون او آزاد بخوای خودشان باشد ، این مصدق نیست که موافق دولت هر چه گفت رادیو بگویند و یک مخالف هر چه گفت نگویند و منکس نشود (رضائی - این با حکومت زاهدی بود که حرف موا را در رادیو میگفت و صحیح مخالف را نمی گفت حالا که مرا نمیگویند من طرف بنده شما بودید هیچ تدری بنیادم و مطمئن باشید دولت مدعی ما ، با فساد از این تعارفات خوشش نیاید نمره نمیدهد آقای علم بتمازفات نمره دهند بنده معتقدم که شخص جناب آ علم باید یک روش داشته باشند که دو و دشمن با ایشان احترام بگذارد چنان امروز هم احترام میکنند آقا در است که بیانات آقایان نمایندگان در رادیو گاهی در ولایات عکس العمل د ولی مخالف فریضتان هر کسی که با بنده که نیستم آن شخص هم که ه صحبتش را میکند در روزنامه ها منعکس شود مردم خیال میکنند یک معامی است در مجلس و یک مخالفت بزرگی است علیه دولت ، که دولت اخبار مجلس را سانسور

کنند آن وقت بیشتر تحریک میشوند از آنکه اطلاع حاصل کنند ولی آقا وقتی حرف بنده و مخالف را منتشر کردید هم میفهمد که من حرفهای یوچی گفته ام آنچه کوتاهی گفته ام بنا بر این این عمل ای شما بهتر است، اگر یک دولتی خواهد واقعا عمل صحیح بکند واقعا گفته همه را از رادیو منتشر کند و جناب عالی آقا علم هستید آنهایی که می آیند نما میگویند مهم نیست حرفهای آن آگوش ندهید برای اینکه آنها حسن نیت ندارند حسن نیت آن کسی دارد که اقص را بشما میگوید والا تعارف ها موضوع سپهبد زاهدی که حالا مطرح بود که آقا بفهمید زاهدی چنین و چنان برد اینها تعارفاتی است که ایشان قبول میکنند نه درجیب مبارکشان این تعارف اراهم میدهند و نمیگذارید درجیبشان برود نه در کیفشان آقا حقایق را توجه بفهمید که کسی با شما دوست است که حقایق را بجناب عالی میگوید اگر مطالب را در رادیو منتشر نکنید مردم بیشتر ظنین می شوند و خریص میشوند که بدانند در مجلس نه خبر است آیا واقعا مخالفتی هست یا نیست موضوع دیگر اینکه مطلبی فرمودید که شما علاقمند نیستید همه مجلس با شما توافق باشد من استدعا میکنم علاقمند شوید، علاقمند بشوید که همه نمایندگان رک کنند حقانیت شمارا و این فرمایش ما صحیح نیست شما باید کاری کنید که همه معتقد بشوند باینکه عمل صحیح می کنید و همه آقایان بشما رأی بدهند چرا که نفر رأی بدهد و نفر رأی ندهد همان طریقی که نفر معتقد بجناب عالی هستند

بگوئید که آن دو نفر دیگر هم موافق بشوند همیشه نظرتان این باشد که اکثریت و کلیه آقایان نمایندگان مجلس بشما مؤمن باشند و درک بکنند صحت عمل آقا را همان طوریکه نسبت بشما این درک میشود و بنده شهادت میدهم خودتان هم میدانید وقتی که صحبت میکنید همیشه بایک روی بازی حرفهای شما شنیده میشود بنا بر این اگر مطالب را در رادیو منتشر نکنید بیشتر بضرر دولت است من بعنوان خیر اندیش دوست بشما عرض میکنم حرفهای مخالفین را هم منتشر کنید تا مردم بدانند چه میگویند.

رئیس - آقای کفیل وزارت دارائی

کفیل وزارت دارائی - بنده می خواستم عرض کنم که این لایحه مالیات بر ارث یک صورت خاصی پیدا کرده که از جریان پارلمانی خودش هم منحرف شده (میراشرفی - برای این است که گردن کلفتها نمیخواهند مالیات بدهند) برای دفعه دوم هم از کمیسیون مربوطه گذشته است پس بنا بر این ایجاب میکند که مخبر محترم کمیسیون توضیحاتی بدهد (عبدالصاحب صفائی - تشریف ندارند) خوب تشریف ندارند اما نکته ای که آقا فرمودند (دکتر عدل - کاملاً صحیح بود) بنده عرض میکنم اگر بنا باشد یک محدودیتی نباشد خود ایشان هم ۰۰۰ (عبدالصاحب صفائی - داد گاه) خود ایشان هم با آنجائی رسیدند که در صلح معوض ما اگر مأخذی همین بکنیم بالاخره ممکن است مالیات دولت را یک کسانی باتبانی از بین ببرند بنده عرض میکنم ما که در صحت معامله و در صحت صلح حرفی نداریم تردیدی

نداریم برای طرفین هم نافذ است صحبت اینجا است که فقط مالیات دولت نپایستی از بین برود و این جز اینکه مایک مأخذی همین کنیم چاره دیگر نداریم (صفائی - داد گاه) بنده عرض میکنم که در این قانون، فرق نمیکند با در تمام قوانین مالیاتی خود مجلس محترم داد گاه رسیدگی آنها را کمیسیونهای تشخیص معین کرده، بالاخره با اوراق حذف کنیم صورت کار را عوض کنیم والا مادامی که در قوانین مالیاتی مملکت کمیسیون تشخیص قائل شدید کمیسیون تجدید نظر قائل شدید آنوقت میخواهید داد گاههای عمومی را دخالت بدهید عرض کردم صورت قانون عوض میشود و اصلاً برخلاف قانونگذاری است که در سایر جاهای دنیا میشود بنا بر این ۲۰ درصدی که اینجا گذاشته شده است این یک میزانی معتدل و مناسبی است که در کمیسیونها دوبار مورد موافقت قرار گرفته است حالا میفرمائید ۲۰ درصد کم است ۵۰ درصد هم بکنیم خواهیم گفت که کم است بنده مقصودم این است که برای تشخیص صلح معوض و غیر معوض که تبانی نشود و حقوق دولت از بین نرود باید بالاخره یک مأخذی قائل شد اما آنجا که گذاشتیم ۲۰ درصد آقا در کمیسیون هاهم مأخذی را معین نفرمودید هر مأخذی را هم که معلوم بفهمید باز روی آن صحبت میشود بمقیده بنده ۲۰ در صد معاملات یک مأخذی است که قابل قبول است (صفائی - کی تشخیص میدهد) وقتی گفتیم ۲۰ درصد تشخیص هم با کمیسیون تجدید نظر است در کمیسیون تجدید نظر نماینده داد گاه است اگر داد گاه یک نفری است در کمیسیون ۵ نفر است و بالاخره داد گاه عمل مالیاتی چه مالیات بر ارث چه

آن یکی این است که قانون معین کرده است که کمیسیونهای تشخیص باشد و اما اینکه میفرمائید چرا متضامناً هر دو طرف بدهند بنده نمیدانم اگر عیبی داشته حالا چرا متوجه شده اید این ماده ای است که عیناً در قانون ۳۱۶ مانقل کردیم (صفائی - آنوقت بنده نبودم در مجلس که ایراد بگیرم) حالا نظر این است که قانونی که ۸ سال ۲۰ سال است روی آن عمل میشود (میر اشرفی - پس چرا آن را عوض کردید اگر خوب بوده است همان را ادامه بدهید مگر عیبی در آن دیدید در ظرف ۱۸ سال که دارید اصلاح میکنید) التفت فرمودید منطقاً هم در تمام این موارد دهنده و گیرنده هر دو را متضامناً مشمول کرده ایم بنده نمیدانم چه ایرادی هست که از بین ببریم مضافاً که عرض کردم ۱۸ سال است دارد عمل میشود

۱۱ - تهیه موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه

رئیس - همه آقایان باین حقیقت آشنا هستند که مجلس شورای ملی و قوه مقننه برای بحث در قوانین و تعاطی افکار و مذاکره و تبادل نظر است ولی گاهی بی جهت از حدود خودش منحرف میشود و این باعث کمال تأسف بنده است، آقای دکتر امینی میخواهند توضیح بدهند و پیشنهاد سکوتی هم از آقای میر اشرفی رسیده که هر دو را میگذاریم برای جلسه آینده جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز سه شنبه خواهد بود دستور هم مابقی لایحه مالیات بر ارث

(مجلس ده دقیقه پیش از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت